

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989

Analizând **propunerea legislativă privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989**, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.PLX 171/26.04.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D329/27.04.2021,

CONSIGLIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989.

De asemenea, proiectul cuprinde dispoziții privitoare la patrimoniul institutului și la situația juridică a personalului după desființarea institutului în cauză.

Totodată se dispune și abrogarea Legii nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, cu modificările ulterioare.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1), din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

Apreciem că, prin raportare la obiectul său de activitate Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 nu este o autoritate administrativă autonomă înființată, în temeiul art.117 alin.(3) prin lege organică. În acest sens, menționăm că Legea nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 a fost adoptată ca lege ordinară, în temeiul art. 76 alin. (2) din Constituția

României, republicată. De asemenea, proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr.33/2019 pentru modificarea Legii nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, prin care art.1 din actul normativ de bază a fost modificat în sensul prevederii că Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 funcționează ca instituție publică ”*de specialitate, autonomă, de interes național, cu personalitate juridică*” a fost adoptat ca lege ordinară de către Senat, în calitate de primă cameră sesizată, fiind trimis spre dezbatere Camerei Deputaților, în calitate de cameră decizională.

În plus, menționăm că, analizând natura juridică a Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului, care, potrivit art. 1 din Legea nr.117/2017, astfel cum acesta a fost modificat prin art. unic pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2019, I.S.A.C.C.L. este o „*instituție publică de specialitate, autonomă, de interes național, cu personalitate juridică*” Curtea Constituțională a reținut prin **Decizia nr.237/2020** următoarele:

„*Având în vedere statutul I.S.A.C.C.L., obiectul său de activitate, scopurile pentru care a fost creat, precum și entitățile cu care institutul colaborează în vederea realizării menirii sale, Curtea constată că acesta este o instituție publică de interes național, cu profil academic, având ca specialitate cercetarea științifică în domeniul culturii și civilizației. De asemenea, legea îi atribuie și statutul de centru de excelență al Academiei Mondiale de Artă și Știință. Or, niciunul dintre elementele enumerate nu demonstrează calitatea de autoritate publică administrativă a institutului, acesta nefiind nici organ de stat care acționează în regim de putere publică și nici persoană juridică de drept privat care, potrivit legii, deține statut de utilitate publică sau este autorizată să presteze un serviciu public, în regim de putere publică. Cu toate că domeniul cercetărilor științifice asupra culturilor și civilizațiilor din spațiul istoric al Levantului, protejarea arealelor geologice, biologice, geografice și arheologice sau promovarea dialogului dintre popoarele din spațiul istoric al Levantului vizează interese sociale și culturale, care pot fi circumscrise unui anumit interes public, legiuitorul nu a acordat statut de utilitate publică și nici nu a autorizat institutul să presteze un serviciu public.”*

Întrucât elementele care conturează natura juridică a Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 sunt asemănătoare cu cele care relevă natura juridică a Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului, apreciem că sunt aplicabile mutatis-mutandis considerentele reținute de Curtea Constituțională în decizia menționată mai sus. Prin urmare, prezenta propunere legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare.

Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Relevăm că desființarea Institutului a mai fost dispusă anterior prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.91/2019** privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989. Ordonanța de urgență a fost declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională prin **Decizia nr.198/2021**, cu ocazia soluționării obiecției de neconstituționalitate a legii de aprobat, ca urmare a constatării unei deficiențe în privința existenței situației extraordinare și a motivării urgenței reglementării, în acord cu prevederile art.115 alin(4) din Constituție.

Actualul demers legislativ preia la art.1 și 3 dispozițiile referitoare la desființarea Institutului și la abrogarea legii de organizare și funcționare a acestuia, cuprinse în art.1 și 3 din ordonanța de urgență menționată, iar la art.2 alin.(1) și (2), preia, într-o redactare asemănătoare, conținutul articolului unic din Hotărârea Guvernului nr.83/2020 privind stabilirea destinației patrimoniului fostului Institut al Revoluției Române din Decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.101 din 11 februarie 2020, hotărâre adoptată în temeiul ordonanței de urgență menționate.

3. Apreciem că fundamentarea în **Expunerea de motive** a soluțiilor legislative preconizate nu satisface exigențele impuse de prevederile art.6 din Legea nr.24/2000. Potrivit alin.(1) al acestui articol „Proiectul de act normativ trebuie să instituie **reguli necesare**, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare **stabilitate și eficiență legislativă**. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este

parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”, iar, potrivit alin.(2) „Pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la **dezideratele sociale prezente și de perspectivă**, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare“.

Fără a ne pronunța asupra validității unor afirmații cuprinse în Expunerea de motive, precum „*Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 nu a acționat în vederea atingerii scopului și misiunii pentru care a fost înființat și finanțat din banii cetățenilor*”, „*IRRD a reprezentat o platformă politică, un for ermetic al cărui scop real a vizat asigurarea unor pozitii publice finanțate din fonduri publice pentru interese personale*” sau „*evenimentele organizate de Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 au vizat propagarea în spațiul public a unor interpretări asupra Revoluției Române din 1989 menite să se contrapună cercetărilor aflate în curs, desfășurate de organele de anchetă în „Dosarul Revoluției”*”, menționăm că obiectul de activitate și scopul unei instituții sunt cele prevăzute în chiar legea sa de înființare iar eventuala abatere de la acest scop a persoanelor din conducerea instituției nu determină modificarea scopului pentru care respectiva instituție a fost înființată. Existența unor disfuncționalități în desfășurarea activității unei instituții publice, impun, eventual, adoptarea unor soluții în scopul eficientizării funcționării acesteia, nicidecum în sensul desființării.

Semnalăm că, prin **Decizia nr.139/2019**, Curtea Constituțională a statuat că „**Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale.**”.

Față de cele de mai sus, în lipsa unei fundamentări temeinice a necesității reglementării, soluțiile legislative preconizate de desființare a Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 sunt susceptibile de a fi viciate de arbitrarie, aducându-se atingere dispozițiilor art.1 alin.(3) din **Constituție**, care consacră statul de drept și principiul dreptății.

PREȘEDINTE

Florin HORDACHE

București

Nr. 323/11.05.2021

L. nr. 556/2004

M. Of. nr. 1194/14 dec. 2004

Lege privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989¹ promulgată prin D. nr. 1042/2004

M. Of. nr. 1194/14 dec. 2004

Decret pentru promulgarea Legii privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989

² modificări prin O.U.G. nr. 33/2019

M. Of. nr. 415/27 mai 2019

Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989

modifică art. 1 alin. (1), art. 4, art. 5 și art. 6

³ abrogat prin

O.U.G. nr. 91/2019

M. Of. nr. 1059/31 dec. 2019

Ordonanță de urgență privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989

⁴ repus în vigoare prin D.C.C. nr. 198/2021

M. Of. nr. 421/21 apr. 2021

Decizia nr. 198 din 24 martie 2021 asupra obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2019 privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989

suspendă pentru o perioadă de 45 de zile prevederile O.U.G. nr. 91/2019 (termenul se împlineste la data de 5 iunie 2021), după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție

Legea contabilității

(v. Decizia I.C.C.J. nr. V/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 6 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2008 - M. Of. nr. 868/22 dec. 2008 (art. 43))

¹ republicare cu renumerotare

M. Of. nr. 454/18 iun. 2008

Legea contabilității

² modificări prin

O.U.G. nr. 37/2011

M. Of. nr. 285/22 apr. 2011

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991 și pentru modificarea altor acte normative incidente

aprobată prin L. nr. 32/2012

M. Of. nr. 181/21 mar. 2012

modifică art. 1, art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (3), art. 5 alin. (1), art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și (5), art. 11, art. 13, art. 19 alin. (5), art. 22, art. 23, art. 26, art. 27 alin. (3), art. 28 alin. (1), (6) și (8), art. 34 alin. (2) și (4), art. 35 alin. (1), art. 36, art. 37, art. 38 alin. (4), art. 41, art. 42 alin. (1), (4) și (8); introduce alin. (1_1) - (1_4) la art. 5, alin. (3_1) la art. 10, alin. (4_1) la art. 10, art. 25_1, alin. (3_1) și (3_2) la art. 27, alin. (10)-(14) la art. 28, alin. (2_1) la art. 34; abrogă art. 2 alin. (2) lit. d), art. 3 alin. (3), art. 14, art. 28 alin. (5), art. 42 alin. (2) înlocuiește, în tot cuprinsul legii, sintagmele "auditor finanțiar" și "audit finanțiar" cu sintagmele "auditor statutar" și "audit statutar"

³ modificări prin

L. nr. 32/2012

M. Of. nr. 181/21 mar. 2012

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2011 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991 și pentru modificarea altor acte normative incidente

aprobația O.U.G. nr. 37/2011

⁴ modificări prin

L. nr. 187/2012

M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 43

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

⁵ modificări prin

O.U.G. nr. 79/2014

M. Of. nr. 902/11 dec. 2014

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991

aprobată cu modificări prin L. nr. 121/2015

M. Of. nr. 382/2 iun. 2015

modifică art. 1 alin. (5), art. 4 alin. (3), art. 9 alin. (3), art. 10 alin. (2), art. 27, art. 28 alin. (1), art. 32, art. 33 alin. (2), art. 34 alin. (2), art. 36 alin. (5), art. 41 pct. 2 lit. g) și pct. 9; introduce alin. (1_1) la art. 28, alin. (3) la art. 29, alin. (3) la art. 33, art. 36_1, art. 36_2; abrogă art. 5 alin.(1_1) -(1_4), art. 10 alin. (3_1), art. 28 alin. (12), art. 48

⁶ modificări prin

L. nr. 121/2015

M. Of. nr. 382/2 iun. 2015

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2014 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991

aprobația O.U.G. nr. 79/2014 și modifică art. 1 alin. (5), art. 10 alin. (2), art. 29 alin. (3), art. 33 alin. (3)

⁷ modificări prin	O.U.G. nr. 57/2015 Ordonanță de urgență privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare	M. Of. nr. 923/11 dec. 2015 Ordonanță de urgență privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare	introduce alin. (2_1) și (2_2) la alin. (2) al art. 7
⁸ modificări prin	L. nr. 163/2018 Lege pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991, modificarea și completarea Legii societăților nr. 31/1990, precum și modificarea Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției	M. Of. nr. 595/12 iul. 2018 Lege pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991, modificarea și completarea Legii societăților nr. 31/1990, precum și modificarea Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției	modifică art. 19 alin. (3); introduce alin. (3_1) și (3_2) la art. 19, alin. (8_1) la art. 28 și art. 34_1
⁹ modificări prin	L. nr. 238/2020 Lege pentru modificarea art. 28 alin. (2) din Legea contabilității nr. 82/1991	M. Of. nr. 1041/6 nov. 2020 Lege pentru modificarea art. 28 alin. (2) din Legea contabilității nr. 82/1991	modifică art. 28 alin. (2)
¹⁰ modificări prin	O.U.G. nr. 13/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii contabilității nr. 82/1991	M. Of. nr. 197/26 feb. 2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii contabilității nr. 82/1991	modifică art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (3) lit. a), art. 7 alin. (1), art. 24, art. 28 alin. (1_1) și (7), art. 34 alin. (1), (2) și (4), art. 35 alin. (3), art. 36 alin. (4), art. 41 pct. 2 lit. e) și pct. 7 și 8, art. 42 alin. (1) și (4); introduce alin. (2_1) la art. 28, alin. (2_1) la art. 29, art. 37_1, art. 37_2, lit. e_1) la art. 41 pct. 2; abrogă art. 29 alin. (1)

Notă: a) prevederile art. I pct. 2 și 7-10 se aplică începând cu veniturile aferente lunii următoare publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei ordonanțe de urgență; b) prevederile art. I pct. 11-13 și 15-17 intră în vigoare la data de 1 martie 2021; c) Prevederile art. II pct. 14- 18 intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență; Prevederile art. 291 alin. (3) lit. c) pct. 3 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanță de urgență, intră în vigoare la data de 1 martie 2021 și se aplică până la intrarea în vigoare a art. I pct. 160 din Legea nr. 296/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanță de urgență privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989

¹ suspendat prin	D.C.C. nr. 198/2021	M. Of. nr. 421/21 apr. 2021	pentru o perioadă de 45 de zile prevederile O.U.G. nr. 91/2019 (termenul se împlinește la data de 5 iunie 2021), după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție
² admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 198/2021	M. Of. nr. 421/21 apr. 2021	<i>Admite obiecția de neconstitutionalitate și constată că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2019 privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2019 privind desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 sunt neconstitutionale, în ansamblul lor.</i>

H.G. nr. 83/2020

M. Of. nr. 101/11 feb. 2020

Hotărâre privind stabilirea destinației patrimoniului fostului Institut al Revoluției Române din Decembrie 1989